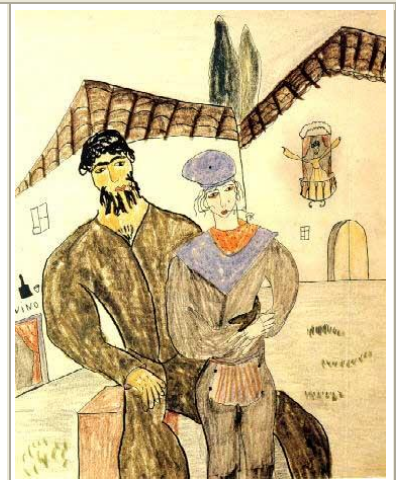
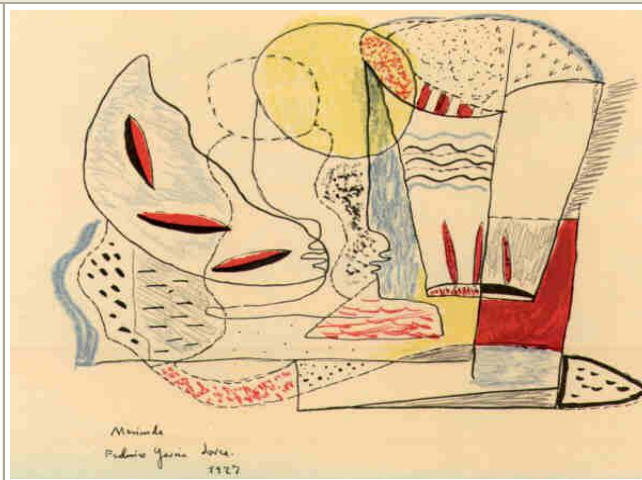

FEDERICO GARCÍA LORCA

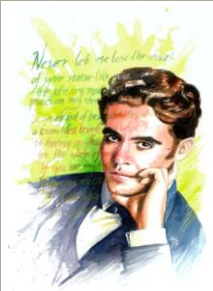

FEDERICO GARCÍA LORCA

5 DE XUÑO 2013 - 115 ANOS DO SEU NACEMENTO

*Yo pronuncio tu nombre
en las noches oscuras,
cuando vienen los astros
a beber en la luna. . . .*

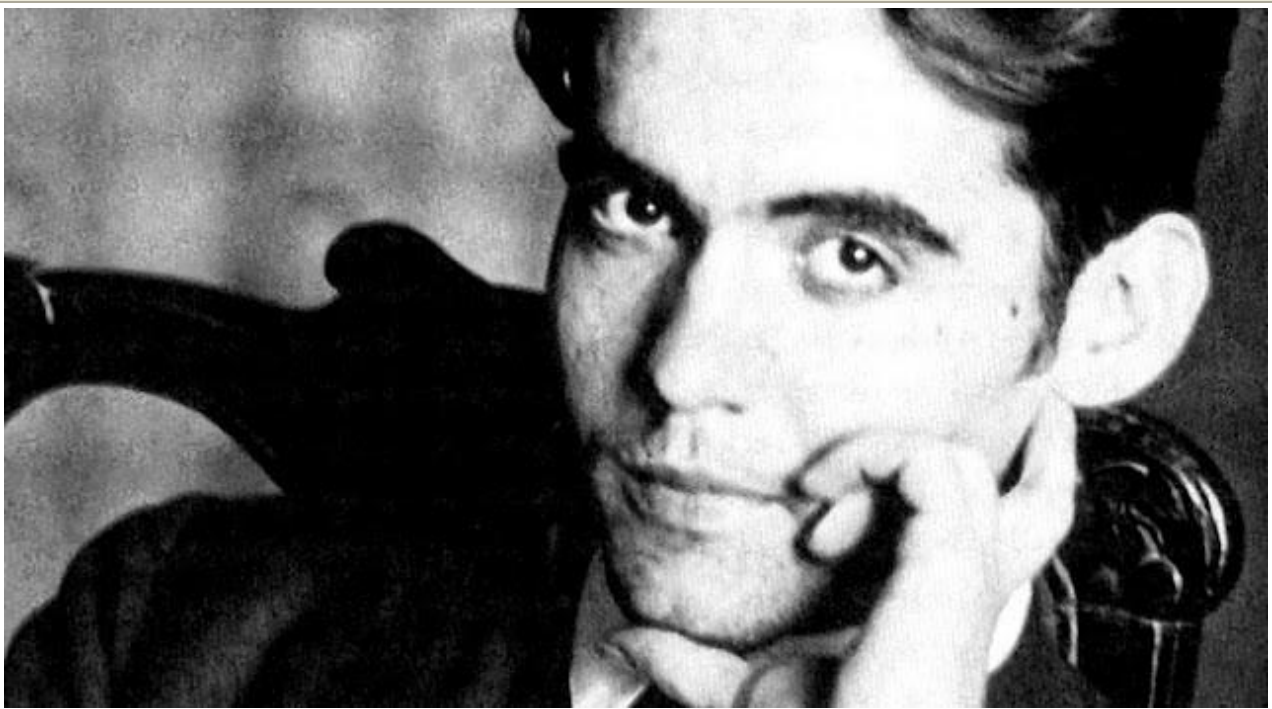

*El río Guadalquivir
va entre naranjos y olivos
Los dos ríos de Granada
bajan de la nieve al trigo.*

Fuente Vaqueros, Granada, 5 de xuño de 1898

Federico García Lorca

era galego?

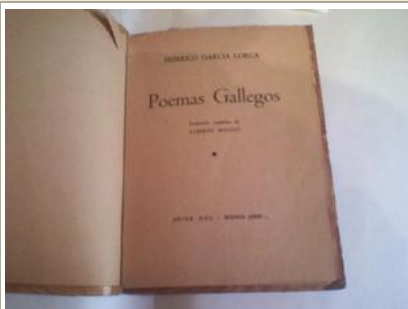
Claro que non! Federico García Lorca era granadino e universal. Naceu en Fonte Vaqueiros matárono en Víznar. O que pasa é que Federico viaxou a Galicia con 19 anos e namorouse. Dende entón aprendeu o idioma galego e a cantar cancións e romances da vella literatura galaico-portuguesa dos trovadores medievais. O certo é que o seu amor foi crescendo e coa Barraca, a súa compañía de teatro, volveu a Galicia durante os anos republicanos 1932-34.

Lorca na cidade "lonxe do sol"

“A miña chegada a Galicia, elas [as «forzas formidables» de Compostela e a paisaxe] apoderáronse de min en forma tal que tamén me sentín poeta da alta herba, da chuvia alta e pausada. Sentínme poeta galego, e unha imperiosa necesidade de facer versos, o seu cantar obrigoume a estudar a Galicia e o seu dialecto ou idioma, para o marabilloso é igual.”

**Federico García Lorca, declaracións en Bos Aires,
outubro de 1933**

Seis poemas galegos

Seis poemas galegos é un poemario do poeta e dramaturgo español Federico García Lorca (1898-1936), unha colección de seis poemas en galego, unha homenaxe á paisaxe e a lingua de Galicia. Escritos entre 1932 e 1934, foron publicados en 1935 en Santiago de Compostela pola Editorial Nós, edición príncipe prologada por Eduardo Blanco Amor. Admirador de Rosalía de Castro, de Eduardo Pondal e Manuel Curros Enríquez, así como dos poetas medievais galegos Martín Codax e Meendiño, os poemas xorden a raíz das viaxes realizadas por Lorca a Galicia dende 1931

Madrigal á cibdá de Santiago

**Chove en Santiago
meu doce amor.
Camelia branca do ar
brila entebrecida ô sol.**

**Chove en Santiago
na noite escura.
Herbas de prata e de sono
cobren a valeira lúa.**

**Olla a choiva pola rúa,
laio de pedra e cristal.
Olla o vento esvaído
soma e cinza do teu mar.**

**Soma e cinza do teu mar
Santiago, lonxe do sol.
Agoa da mañán anterga
trema no meu corazón.**

...oooOOOooo...

Romaxe de Nosa Señora da Barca

**¡Ay ruada, ruada, ruada
da Virxen pequena
e a súa barca!**

**A Virxen era pequena
e a súa coroa de prata.
Marelos os catro bois
que no seu carro a levaban.**

**Pombas de vidro traguían
a choiva pol-a montana.
Mortos e mortos de néboa
pol-as congostroas chegaban.**

**¡Virxen, deixa a túa cariña
nos doces ollos das vacas
e leva sobr'o teu manto
as foles da amortallada!**

**Pol-a testa de Galicia
xa ven salaiando a i-alba.
A Virxen mira pra o mar
dend'a porta da súa casa.**

**¡Ay ruada, ruada, ruada
da Virxen pequena
e a súa barca!**

...oooOOOooo...

Cantiga do neno da tenda

**Bos aires ten unha gaita
sobre do Río da Prata
que a toca o vento do norde
coa súa gris boca mollada.
¡Triste Ramón de Sismundi!
Aló, na rúa Esmeralda,
basoira que te basoira
polvo d'estantes e caixas.
Ao longo das rúas infindas
os galegos paseiaban
soñando un val imposíbel
na verde riba da pampa.
¡Triste Ramón de Sismundi!
Sinteu a muiñeira d'ágoa
mentres sete bois de lúa
pacían na súa lembranza.
Foise pra veira do río,
veira do Río da Prata
Sauces e cabalos núos
creban o vidro das ágoas.
Non atopou o xemido
malencónico da gaita,
non viu o inmenso gaiteiro
coa frolida d'alas:
triste Ramón de Sismundi,
veira do Río da Prata,
viu na tarde amortecida
bermello muro de lama.**

...oooOOOooo...

Noiturnio do adoescente morto

**Imos silandeiros orela do vado
pra ver ô adoescente afogado.**

**Imos silandeiros veiriña do ar,
antes que ise río o leve pro mar.**

**Súa i-alma choraba, ferida e pequena
embaixo os arumes de pinos e d'herbas.**

**Agoa despenada baixaba da lúa
cobrindo de lirios a montana núa.**

**O vento deixaba camelias de soma
na lumieira murcha da súa triste boca.**

**¡Vinde mozos loiros do monte e do prado
pra ver o adoescente afogado!**

**¡Vinde xente escura do cume e do val
antes que ise río o leve pro mar!**

**O leve pro mar de curtiñas brancas
onde van e vên vellos bois de ágoa.**

**¡Ay, cómo cantaban os albres do Sil
sobre a verde lúa, coma un tamboril!**

**¡Mozos, imos, vinde, aixiña, chegar
porque xa ise río m'o leva pra o mar!**

...oooOOOooo...

Canzón de cuna pra Rosalía Castro, morta

**¡Érguete, miña amiga,
que xa cantan os galos do día!
¡Érguete, miña amada,
porque o vento muxe, coma unha vaca!**

**Os arados van e vén
dende Santiago a Belén.
Dende Belén a Santiago
un anxo ven en un barco.
Un barco de prata fina
que trai a door de Galicia.
Galicia deitada e queda
transida de tristes herbas.
Herbas que cobren teu leito
e a negra fonte dos teus cabelos.
Cabelos que van ao mar
onde as nubens teñen seu nidio pombal.**

**¡Érguete, miña amiga,
que xa cantan os galos do día!
¡Érguete, miña amada,
porque o vento muxe, coma unha vaca!**

...oooOOOooo...

Danza da lúa en Santiago

**¡Fita aquel branco galán,
olla seu transido corpo!**

**É a lúa que baila
na Quintana dos mortos.**

**Fita seu corpo transido
negro de somas e lobos.**

**Nai: a lúa está bailando
na Quintana dos mortos.**

**¿Quén fire potro de pedra
na mesma porta do sono?**

**¡É a lúa! ¡É a lúa
na Quintana dos mortos!**

**¿Quen fita meus grises vidros
cheos de nubens seus ollos?**

**¡É a lúa! ¡É a lúa
na Quintana dos mortos!**

**Déixame morrer no leito
soñando con froles d'ouro.**

**Nai: a lúa está bailando
na Quintana dos mortos.**

...oooOOOooo...

F
e Denis Fesin Lota